

JOSEP CARNER (1984-1970)

CONFIDÈNCIA

Tant sospirar, tant somniar!
i el dia, inútil, se me'n va.

Soc un amic massa garlaire
del pi, l'ocell i l'aire;

senyor tan sols,
en un atzar passat de pressa,

de borrhissols i plomissols
que un raig de sol travessa.

CORRANDES D'UNA PLUJA A LA NIT

I
L'aigua magníficament
dringa, degota i regala,
la pluja dona entenent
que cau amb el cor content;
dementre el meu cor la sent
no té por de cosa mala.

II
Si jo sentir-la no vull
un llibre me'n distrauria;
llegint, no es sent l'aldarull;
mes, si cansat o curull¹
paro al tombant d'un full,
la pluja em fa companyia.

III
Tothom reposa en son llit
sinó jo, que vetllo encara
mentre la pluja amb delit
puny² a tot arreu la nit;
quin goig! el mal esperit
s'ennuega³ d'aigua clara.

IV
Plou dolç, passant el rosari,

o fort, amb vent i sotracs;
plora un fanal en desvari,
i al gran carrer solitari
la pluja va a pessigar-hi,
en terra, miralls opacs.

V
Ma vida se n'era anada
de les joies i els perills:
ara el cor de nou es bada;
cada fil d'aigua argentada
planta en la fosca sagrada
primaveres per mos fills.

BÈLGICA

Si fossin el meu fat⁴ les terres estrangeres,
m'agradaria fer-me vell en un país
on es filtrés la llum, grisa i groga, en somrís,
i hi hagués prades amb ulls d'aigua i amb
voreres
guarnides d'arços, d'oms i de pereres;
viure quiet, no mai assenyalat,
en una nació de bones gents plegades,
com cor vora de cor ciutat vora ciutat,
i carrers i fanals avançant per les prades.
I cel i núvol, manyacs⁵ o cruels,
restarien captius en canals d'aigua trèmula,
tota desig d'emmirallar els estels.

M'agradaria fer-me vell dins una
ciutat amb uns soldats no gaire de debò,
on tothom s'entendria de música i pintures
o del bell arbre japonès quan treu la flor,
on l'infant i l'obrer no fessin mai tristesa,
on veiéssiu uns dintres de casa aquilotats⁶
de pipes, de paraules i d'hospitalitats,
amb flors ardents, magnífica sorpresa,
fins en els dies més gebrats.
I tot sovint, vora el portal d'església,
hi hauria, acolorit, un mercat de renom,
amb botí de la mar, amb present de la terra,
amb molt de tot per a tothom.

Una ciutat on vagaria
de veure, per amor de la malenconia

1 *curull*, -a. Ple a vessar.

2 *punyir*. Punxar, penetrar l'ànim.

3 *ennuegar-se*. Un cos estrany a la gola, una emoció, etc.,
interrompre o obstaculitzar la lliure respiració.

4 *fat*. Destí.

5 *manyac*, -ga. Suau, plàcid, pacient.

6 *aquilotat*, -da. Impregnat de fum de tabac.

o per desig de novetat dringant,
cases antigues amb un parc on nien ombres
i moltes cases noves amb jardinets davant.
Hom trobaria savis de moltes de maneres;
i cent paraigües eminents
farien -ai, badats⁷- oficials rengleres
en la inauguració dels monuments.
i tot de sobte, al caire de llargues avingudes,
hi hauria les fagedes, les clapes dels estanys
per a l'amor, la joia, la solitud i els planys.
De molt, desert, de molt, dejú,
viuria enmig dels altres, un poc de cadascú.

Però ningú
no se'n podria témer en fent sa via.
Hom, per atzar, un vell jardí coneixeria,
ben a recer⁸, de brollador ben clar,
amb peixos d'or que hi fan més alegria.
De mi dirien nens amb molles a la mà:
-És el senyor de cada dia.

UNA CASA TANCADA

Casa sense ningú, casa feresta⁹,
és bròfec¹⁰ en la nit el teu desús.
M'has fet girar la testa.
¿Per què m'atreus i quin missatge em dus,

oh tu, negra amenaça redreçada
on cap finestra encesa no somriu,
tan tancada i barrada,
tomba immensa d'un atri¹¹ sens caliu?

S'acala de ton ràfec la visera,
l'herba creix en el porxo taciturn,
ploren tos arbres en el vent nocturn
i xiula l'espitllera¹².

Tu, devastada de dolçors humanes,
sens cap me mòria ni frisor¹³ gentil,
fores, amb flors a totes les baranes,

7 *badat, -da*. Obert, desclòs.

8 *a recer*. A cobert (de les injúries del temps)

9 *ferest, -a*. Feréstec, indòmit, esquerp, intractable.

10 *bròfec, -ega*. Aspre, grosser.

11 *atri*. Pati interior, generalment voltat de pòrtics.

12 *espitllera*. Obertura rectangular llarga i estreta practicada en un mur o en una porta perquè hi entri la llum o per a disparar des de dins

13 *frisor*. Frisança, impaciència.

casa de nuvis en un temps d'abril;

va haver-hi fresses a la teva escala
d'envejoses, d'amants, de tafaners,
música i riures a la teva sala
i corredisses en els teus vergers;

ran de tos llibres vells la idea nova,
damunt la taula el vi de joventut,
i en el recer d'endomassada alcova
el llit gemegadís del goig hagut.

Gaudien, tos balcons, esbatanant-se;
tos llums, de nit, cridaven a l'estrany.
Però la Malfiança
passà el forat del pany.

Un cortinatge dens hom posaria
a cada porta, per a fer-hi nit,
i hi podria escoltar la Gelosia,
sufocant el glatit¹⁴.

Eren els murs de tanca massa baixos,
els finestrals oberts massa arriscats.
El dubte dels servents tancà els calaixos.
La por dels lladres comandà els reixats.

Semblava, pel defora, cada passa
una incerta amenaça del carrer,
i semblava el silenci una amenaça,
espera d'altra passa que ja ve.

Tot es barrava, al vespre, a consciència,
tement que no hi hagués, de l'ombra al mig,
les emboscades de la intel·ligència
i l'estranya escomesa del desig.

Van apagar-se, en el costum, els besos,
va néixer entre cauteles la buidor,
i ja van veure en solitud, opresos,
com un abisme l'esdevenidor.

Els vigilaren sense defallences,
i tot ho cuirassaren; i a la fi,
ben enlestides totes llurs defenses,
els va fer por la casa, i van fugir.

14 *glatit*. Agitació provocada pel desig.